GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 19. *Joi 24 Ianuariu (5 Februariu)* **1885.**

Ce mai vorŭ Clușienii dela noi?

Brașovŭ, 23 Ianuasiu 1885.

Spuneți-ne, pentru Dumnedeu, ce sĕ facemŭ ca sĕ mai îmblânḑimŭ ura Maghiarilorŭ Clușienĭ? Cum sĕ ne mai purtămŭ și ce sĕ mai începemŭ, ca sĕ se mai potoléscă furia și sĕ se așeḑe veninulŭ acestorŭ nedumerițĭ?

Orĭ dóră de douedecĭ de anĭ, de când mergŭ ei la códa colónei puternicilorŭ ḑilei din Ţéra unguréscă, nu le-amŭ făcutŭ destule pe voiă?

N'amŭ rĕmasŭ „liniștițĭ“ la 1865, când ei au plămăditŭ și au sevêrșitŭ primulŭ atentatŭ în contra esistenței neamului nostru în Transilvania? N'amŭ îngăduitŭ noi atuncĭ ca sĕ jucămŭ rolulŭ de privitorĭ mutĭ față cu uneltirile lorŭ fusiunistice, luândŭ afară declarațiunile, ce le făcurămŭ prin județe, cari însĕ n'ajunseră nicĭ la cunoscința Tronului nicĭ la aceea a monarchiei și a străinătății, precum și votulŭ separatŭ ce l'au datŭ în dieta feudală din Clușiu câțĭ-va deputațĭ, cari s'au strecuratŭ orĭ au fostŭ strecurațĭ în acea dietă fără consêmțemêntulŭ națiunei nóstre?

N'amŭ statŭ „liniștițĭ“ și mai târḑiu când ni s'a spusŭ totŭ din partea intriganțilorŭ lorŭ, că voia prea înaltă a Majestății Sale este, ca sĕ le ajutămŭ sĕ dărime autonomia țerii?

Nu le-amŭ lăsatŭ după aceea încetulŭ cu încetulŭ totŭ terêmulŭ în județe, ba până și în comune, luptându-ne totŭ ca raculŭ, în retragere, și mângăindu-ne mereu cu protestele nóstre, ce nu le auḑise nimenea, și cu aceea, că Tronulŭ ne va ajutá, Tronulŭ, care nu sciea și nu scie nimicŭ de suferințele și de plângerile nóstre?

Nu facemŭ óre noi totŭ numai pe voia neîmpăcațilorŭ din Clușiu, când suferimŭ ḑilnicŭ lovirĭ peste lovirĭ, fără a ḑice nicĭ cârcŭ, când ni se impune limba maghiară în contra legilorŭ esistente, ni se dau hărtii și rĕspunsurĭ unguresci în contra legilorŭ esistente, sĕ cere sĕ mărturisimŭ chiar unguresce în contra legilorŭ esistente, fără ca se protestămŭ cum se cuvine, cu armele legale, ce ne stau la disposiţiă, ca sĕ rĕsune țéra și lumea de plângerile nóstre?

Nu împlinimŭ noi dorința lorŭ, când și în biserică începemŭ a adoptá acésta metodă de a suferí cu resignare mută călcarea vĕdită a drepturilorŭ nóstre, când capii noștri bisericeseĭ tacŭ și înghitŭ găluscile fierbințĭ, ce li le presentéză d. Trefort, și când fiii bisericei privescŭ în apatiă la acésta, ca la o comediă nevătĕmătóre?

Amŭ crede că Clușienii potŭ fi mulțumițĭ cu resultatele dobêndite în luptă cu noi, căcĭ pe când buletinele nóstre înșiră mereu la morțĭ și rănițĭ, combatanții din tabĕra lorŭ dau totŭ în carne viuă, fără ca sĕ sufere decâtŭ micĭ contusiunĭ.

Și nicĭ nu póte fi altfelŭ, când adversarii noștri, susținuțĭ de stăpânire, înaintéză în șirurĭ compacte, necruțândŭ nimicŭ ce le stă în cale, ér noi proclamămŭ solidaritatea națională, însĕ înaitămŭ numai „treptatŭ,“ unulŭ câte unulŭ, de capulŭ sĕu, uitându-ne cu sfiélă aci în drépta aci în stânga și întrebându-ne la fiecare pasŭ că ce va ḑice la asta teribilulŭ Tisza, orĭ nepreţuitulŭ sĕu colegŭ Trefort, orĭ fișpanulŭ, orĭ „măria sa“ solgăbirĕulŭ, orĭ notariulŭ cu mustățile rĕsucite? Par'că ei arŭ fi țéra și legea și par'că nu arŭ fi numai nisce servitorĭ ai țĕrei și nisce păzîtorĭ — durere, destulŭ de rĕi — ai legilorŭ?

Dar gluma la o parte, sĕ ne spună fanaticii din Clușiu că, după ce le-au succesŭ împreună cu frații lorŭ de pe pustele Ungariei a ne trântì la pămêntŭ și a ne legá fedeleșŭ, ce mai vréu ei acum dela noi? Nu le ajunge cu atâta?

De ce atâta turburare pe ei, când unulŭ séu altulŭ dintre bărbații noștri politicĭ și de litere ese la lumină cu câte unŭ sfatŭ séu propunere de a se înființa vre-o reuniune economică séu literară între Românĭ?

Ce vĕ mai potŭ strica astfelŭ de reuniunĭ, după ce ațĭ isgonitŭ limba română de pretutindenea, așa că nu i-a mai rĕmasŭ altŭ tĕrêmŭ de desvoltare, decâtŭ biserica și școlele nóstre confesionale, carĭ încă suntŭ într'unŭ mare gradŭ amenințate?

Vĕ temețĭ de reuniunea beletristică română ce a proiectat'o Dr. Silași din Clușiu? Dar ce vĕ mai póte ea strica, după ce ațĭ cassatŭ și catedra de limba română dela universitatea din Clușiu?

Ar fi timpulŭ, ca se ne înțelegemŭ odată cu Clușienii asupra unui punctŭ capitalŭ: dacă ei nu suntŭ mulțămițĭ nicĭ cu ce au dobênditŭ până acum; dacă nu le este de ajunsŭ, că le-au succesŭ de a ne aduce érășĭ la starea de pariă dinainte de 1848; dacă nu s'au săturatŭ nicĭ cu posturile ce le-au ocupatŭ, ei esclusivŭ, în tótă țéra, nicĭ cu procesele grase ce le-au câștîgatŭ de unŭ lungŭ șirŭ de anĭ încóce în paguba poporului românŭ; dacă nu se mulțămescŭ cu tóte acestea, ci voiescŭ se le dămŭ și sufletulŭ din noi, sĕ nu mai vorbimŭ, sĕ nu mai scriemŭ și cetimŭ, sĕ nu mai gândimŭ românesce, sĕ nu mai avemŭ biserică, scóle și reuniunĭ românescĭ: atuncĭ sĕ stăruiască ca sĕ se casseze constituția și legile unguresci cu desĕvêrșire, sĕ se proclame republica ungurésca cu dictatura d-lui Tisza și sĕ se așeḑe în tóte unghiurile țĕrii ghilotine și furcĭ, ca pe timpulŭ domniei de grózǎ a lui Robespièrre în Francia, ca sĕ curețe odată némulŭ românescŭ de pe fața pămêntului.

Până ce însĕ nu se va 'ntêmpla acésta, sĕ ne permită „teribilii“ din Clușiu sĕ dorimŭ — noi cei ce suntemŭ chiămațĭ a luptá pentru drepturile poporului românŭ — ca sĕ nu li se mai facă dumnealorŭ pe voiă; sĕ ne permită a stĕruí ca Românii noștri sĕ se gândéscă mai multŭ la binele și la viitorulŭ poporului românŭ și sĕ nu le mai pese décă prin acésta vorŭ încomodá pe unii séu alții dintre cei ce au luatŭ în arendă puterea și viața publică!

Tisza și Mĕsurile escepționale.

Din Pesta se scrie cătră »N. freie Presse« următórele cu data de 31 Ianuariu:

»Ministru-președinte ungurescŭ se află în timpulŭ de față în Viena și presența sa acolo se aduce în legătură — fie cu dreptŭ cuvêntŭ séu nu — în prima liniă cu cunoscutele proiecte (în contra anarchiștilorŭ — Red.) depuse de guvernulŭ austriacŭ în Reichsrath. In cercurile informate trece ca lucru făcutŭ, că guvernulŭ ungurescŭ în casŭ de trebuință nu va obiectá nimicŭ în contra creării unei legĭ asupra pregătirei și întrebuințărei materiilorŭ esplosibile pentru țĕrile corónei sf. Stefanŭ, dar nu se gândesce câtușĭ de puținŭ la stabilirea de stărĭ escepționale după modelulŭ proiectului austríacŭ. Chiar mĕsurile escepționale, anunțate deja de ministru-președinte în Oradea-mare în contra propagandei naționale nemaghiare și antisemite, n'au fostŭ activate, ba în timpulŭ din urmă nu s'a mai auḑitŭ nimicŭ despre ele, așa că câștigă din ce în ce terenŭ părerea, că aceste mĕsurĭ escepționale au constatŭ numai din anunțare. Când d. Tisza se ocupa încă cu acestŭ planŭ, l'a făcutŭ cunoscutŭ numai unui micŭ grupŭ alŭ credincioșilorŭ sĕi. Afară de suspendarea tribunalelorŭ cu jurațĭ în tóte casurile de vătĕmare a onórei în oficiu, era vorba atuncĭ de confiscarea unorŭ foi de cătră autoritățile politice, fără o funcțiune judecătoréscă premergĕtóre séu o confirmare ulterióră a tribunalului, și mai cu sémă pentru a se opri rĕspândirea discursurilorŭ ațîțătóre parlamentare prin ḑiare. In privința esecutării mĕsurilorŭ amintite în urmă nicĭ atuncĭ, în acestŭ fidelŭ cercŭ, nu s'a putŭtŭ ajunge la o înțelegere, și fiindcă fără acéstă disposițiune celelalte rĕmânŭ ilusorie, căḑu totŭ proiectulŭ și astfelŭ caută sĕ se ajute cu legile esistente. Resultatulŭ arată, că acésta a fostŭ o hotărîre înțeléptă, căcĭ chiar în camera deputaților devinŭ espectorațiunile cele mai sanguinice totŭ mai rarĭ, fiindcă rĕmânŭ fără efectŭ.«

Corespondentulŭ lui »N. freie Presse« trebuia sĕ comunice și aceea, că d. Tisza ar fi vrutŭ cu tótă inima sĕ ia mĕsurĭ escepționale în contra Nemaghiarilorŭ, dar că n'avea cum sĕ-șĭ motiveze luarea acestorŭ mĕsurĭ.

Espedițiunea italiană la Marea roșiă.

Se pare că lucrurile se încurcă între puterĭ. Ḑiarele germane prevĕdŭ ca acesta va fi resultatulŭ espedițiunei Italiei în Marea roșiă. Până acum totŭ se credea, că nu s'a făcutŭ nicĭ o învoială între Anglia și Italia, dér scirea că trupele italiane póte au și desbarcatŭ în Massuah, a produsŭ mare neliniște. După cum spune o telegramă din Varna cătră „Daily News,« Pórta a adresatŭ puterilorŭ o circulară, în care protestéză în contra oricărei ocupărĭ a unui portŭ la Marea roșiă, mai cu sémă că espedițiunea Italiei, care deja a ocupatŭ Beilulŭ, se va întinde dela Assab până la Suachim.

Diarele germane au începutŭ deja campania în coutra ocupării portului Massanah, care e cheia comerțului Abisiniei și Sudanului osticŭ, și suntŭ curiose sĕ cunóscă pretextulŭ sub care Italia vrea sĕ ocupe acestŭ portŭ. Faptŭ rĕmâne, că Anglia va sprijini pe Italia și póte va esercita chiar presiune asupra Chedivului, ca gernisóna egipténă sĕ părăséscă Massuahulŭ.

Cele dintêiu încurcăturĭ vorŭ nasce de aci cu Pórta, pentrucă întregŭ Sudanulŭ este teritoriu turcescŭ. și e curiosŭ de totŭ ca Pórta sĕ-șĭ primescă unŭ portŭ, care e proprietatea sa, Suachimulŭ, din mânile Englesilorŭ, în schimbulŭ ocupării Massuahului.

»Kreuzztg.« observă, că nu póte înțelege cum Italia tractéză cu atâta ușurință drepturile Turciei; nu întârḑiă în același timpŭ a-șĭ esprima numitulŭ ḑiarŭ îngrijirea, că procederea Italiei póte ascunde în ea germenele unorŭ seriόse încurcăturĭ. Pentru tóte acestea e învinovățită mai multŭ Anglia.

Din dieta Ungariei.

In ședința dela 31 Ianuariu s'a luatŭ în desbatere bugetulŭ ministerului honveḑilorŭ.

Raportorulŭ Stefan Rakovssky, după o scurtă motivare a diferitelorŭ titlurĭ din bugetŭ, îlŭ recomandă spre primire.

Iulius Gulacsy recunósce, că escelenta ținută a trupelorŭ honveḑescĭ în timpulŭ manevrelorŭ a atrasŭ chiar și admirațiunea streinătății, dar e necesară cu tóte acestea o deplină întregire a organisațiunei honveḑilorŭ. In prima liniă honveḑimea trebue făcută independentă de influința vienesă, ca sĕ se pótă aduce la îndeplinire armata ungară de sine stătătóre, ce e atâtŭ de multŭ dorită. Armata comună, deși Ungaria dă unŭ contigentŭ de mai multŭ ca o treime, este o instituțiune curatŭ austriacă. Fortificațiele cele costisitóre din Galiția sunt superflue și ar fi mai bine sĕ se fortifice Carpații, deórece unŭ atacŭ rusŭ din acea parte e de așteptatŭ. Honveḑimea ar trebuì provĕḑută cu artileriă, cu trupe technice și de trenŭ. Bugetulŭ nu'lŭ primesce.

Emerich Ivanka dice, că a sosită timpulŭ d'a asigura pentru multŭ timpŭ esistenţa naţională, desvoltândŭ puterea armată astfelŭ, ca Ungaria sĕ fiă în stare a respinge orice atacŭ cu tótă furia puterii poporului. Nicĭ unŭ poporŭ, nicĭ o naţionalitate n'are mai mare lipsă de acésta ca Ungurulŭ, şi anume din douĕ motive: Dacă popórele vesteuropene, dacă Ruşii suferŭ o perdere încă odată aşa de mare, dacă învingĕtorulŭ impune învinsului cea mai grea sarcină, esistenţa de statŭ sĕu naţională a acestorŭ popórĕ nu vine pe tapetŭ. Celŭ mai pustiitorŭ rĕsboiu, ce'lŭ pórtă popórĕle vestice ale Europei unulŭ contra altuia, schimbarea cea mai răpede a evenimentelorŭ rĕsboiului nu periclitéză creaţiunile spirituale şi naţionale ale acestorŭ popórĕ; comorile sciinţii şi artei, construcţiunile pompóse acolo nu se prăpădescŭ. Altfelŭ e la noi! Cu focŭ şi sabiă aci s'a pustiitŭ totŭ, copii s'au răpitŭ, restulŭ poporaţiunii a fostŭ omorîtŭ partea cea mai mare. Chiar ultimulŭ deceniu a datŭ dovedĭ de grozavele forme ale acestui soiu de rĕsboiu în vecinătatea nóstră nemijlocită.

„*O pasiune órbă apeléză încă şi adĭ în Cluşiŭ la Horia şi Cloşca, în Agramŭ stolulŭ de lăcuste din 1848, în Praga politicii desbatŭ sprijinirea Hurbaniştilorŭ, firurĭ rusescĭ se torcŭ şi chiar în Sibiiu pare că s'a uitatŭ cu ce cruţare procede victoriosulŭ Ungurŭ, chiar acolo unde ar fi ceva de tăiatŭ josŭ de pe răbojŭ.* Trebue sĕ stămŭ gata a apĕra *civilisaţiunea nóstră unică în felulŭ ei. Nu ne putemŭ mulţămi în monarchiă cu rolulŭ de argatŭ, ci sĕ luămŭ loculŭ de anteluptătorĭ, cum se cuvine unui némŭ rĕsboinicŭ.* Sĕ nu intârdiămŭ a folosí timpulŭ de pace, căcĭ de vécurĭ n'a fostŭ pentrn Ungurŭ o mai favorabilă constelaţiune, ca cea de adĭ. Ungurulŭ a cuceritŭ acéstă patriă cu puterea armelorŭ şi îşĭ va păstra rolulŭ de conducĕtorŭ.« Primesce bugetulŭ.

Blasius Orban se plânge că Ungurulŭ e rĕu tractatŭ în armata comună. Elŭ îşĭ aduce aminte că în Cluşiŭ voluntarii ungarĭ au fostŭ numiţĭ »cânĭ unguresci.« Oficerii ungurĭ din armata comună îşĭ uită şi-şĭ renégă naţionalitatea.

Ministrulŭ honvedilorŭ br. Geza Fejervàry rĕspunde la tóte observările făcute asupra bugetului, care se votéză.

Grandomania unguréscă.

»L'Indépendance roumaine,« rĕspundĕndŭ diarului unguresců »Gazette de Hongrie,« îşĭ rîde de grandomania unguréscă şi de laudele ce numita gazetă aduce descendenţilorŭ lui Atila. Le arată că deşi altă dată au luptatŭ contra Turcilorŭ, mai anii trecuţĭ — când cu rĕsboiulŭ ruso-turcŭ — se dedeau de fraţĭ ai Turcilorŭ. Intre altele mai dice, că presenţa Ungurilorŭ în mijloculŭ nostru este cea mai bună dovadă, că ei n'au mântuitŭ Europa de invasiunea barbarilorŭ. Le face cunoscutŭ că cei mai marĭ ómenĭ ai lorŭ, Ioanŭ Hnniadi şi Mathias Corvinŭ n'au fostŭ Ungurĭ, ci Românĭ, şi de rasă latină. Constată multă sterilitate în rasa maghiară atât în trecutŭ câtŭ şi în present, deórece acestei rase îi lipseşte calităţile, carĭ arŭ puté-o face capabilă sĕ se ridice la nivelulŭ civilisaţiunii europene. Pentru aceste motive „L'Indépendance Roumaine' consideră pe Ungurĭ totŭ atâtŭ de înapoiaţĭ ca şi Turcii şi orĭ ce altŭ poporŭ asiaticŭ. Vorbindŭ despre tendinţele Ungurilorŭ de a maghiarisá pe celelalte popóre de sub coróna sfântului Stefanŭ, numitulŭ diarŭ recomandă pentru astĕmpărarea grozavei grandomanii ungureştĭ, pentru fiecare suferindŭ de acéstă bólă, o cămaşă de forţă.

SCIRILE DILEI.

In urma dorinţei esprimate de toţĭ Românii, consistoriulŭ metropolitanŭ, pentru a linişti opiniunea publică, a espediatŭ la guvernŭ o representaţiune prin care cere ca sĕ se redea fondulŭ de pensiune alŭ învĕţătorilorŭ de confesiunea gr. or. în administraţia archidiecesei. Trimiterea acestei representaţiunĭ a fostŭ decisă cu multŭ mai înainte. Aflămŭ totdeodată, că consistoriulŭ este preocupatŭ fórte multŭ şi pentru a mijloci la guvernŭ, ca dreptulŭ pentru esaminarea profesorilorŭ dela scólele medii celŭ puţinŭ pentru anulŭ 1865 sĕ se redea autorităţii confesionale gr orientale.

—0—

»Bud. Corr.« comunică, că unŭ membru alŭ stângei estreme va interpelá în dieta ungară pe ministrulŭ preşedinte în cestiunea tractărilorŭ ce se dice că au începutŭ între Austria şi Rusia pentru încheiarea unui tractatŭ de estradare.

—0—

Societatea filarmonică din Braşovŭ face cunoscutŭ, că bilete pentru concertulŭ comitelui Geza Zichy se află de erĭ depuse în librăria d-lui Heinrich Zeidner din Tĕrgulŭ grâului şi cei ce au prenumeratŭ locurĭ le potŭ luá de acolo.

—0—

Conferinţa învĕţătoréscă din Borgo-Prundŭ a învĕţătorilorŭ din districtulŭ gr. or. alŭ Bistriţei s'a ţinutŭ în dilele de 15 şi 16 Ian. st. n. sub presidiulŭ părintelui protopresbiterŭ Simeonŭ Monda. Dintre învĕţătorĭ numai 5 inşĭ lipsiră, dar dintre preoţĭ nicĭ unulŭ nu se înfăţoşà, nicĭ chiar preotulŭ localŭ. Intêiu se alese biuroulŭ şi comitetulŭ şi se votà proiectulŭ de statute; se alese apoi o comisiune, care luândŭ de basă materialulŭ şi manualele ce se propunŭ acum în scólele elementare sĕ elaboreze până la adunarea proximă unŭ planŭ de învĕţămêntŭ, în sfîrşitŭ se hotărî infiinţarea unui stipendiu pentru susţinerea unui pedagogŭ în institutulŭ Andreianŭ din Sibiiu. Urmară apoi prelegerile practice, ţinute de cei amintiţĭ deja în Nr. 53 alŭ fóiei nóstre. Viitórea adunare generală se va ţiné la Borgo-Prundŭ în 14/26 Maiu, adecă a treia dĭ de Rusaliĭ. După conferinţă învĕţătorii se întruniră la unŭ banchetŭ.

—0—

Reuniunea română de cântărĭ din Sibiiu şi-a ţinutŭ alaltăerĭ adunarea generală. Pentru anulŭ 1885 s'au alesŭ Preşedinte: Dr. Aurelŭ Brote, directorulŭ bancei „Transilvania.« Diriginte: George Dima, profesorŭ seminarialŭ. Secretariu: Dr. Ioanŭ Crişanŭ, prof. seminarialŭ. Cassariu: Corneliu Aiser, oficialŭ de bancă. Archivariu: Mateiu Voileanu, redactorŭ. Economŭ: Petru Roşca, clericŭ. Membrii în comitetŭ: Dr. D. P. Barcianŭ, profesorŭ seminarialŭ, Eugen Brote, aşesorŭ consistorialŭ şi Petru Ciora, asesorŭ consistorialŭ.

—0—

»Sieb. Deutsch. Tgbl.' află din isvorŭ sigurŭ, că pădurarulŭ Josef Schuster s'a numitŭ taxatorŭ pădurarŭ în Braşovŭ.

—0—

După proiectulŭ de lege asupra bugetului statului pe anulŭ 1885, cheltuelile ordinare ale ţĕrilorŭ corónei ungurescĭ pe anulŭ 1885 suntŭ 308.733,996 fl.; cheltuelile transitorii 2.000,577 fl.; investiţiunile 22.020,876 fl.; cheltuelile comune estraordinare 4.184,815 fl.

—0—

Afacerea lui »Függetlenség,« fóia deputatului Verhovay, acusatŭ pentru sustragere de banĭ adunaţĭ spre ajutorarea Ceangăilorŭ imigraţĭ, se va tracta în 26 Februariu n. înaintea tribunalului din Pesta.

—0—

Adunarea generală a comitetului municipalŭ din Tĕrgulŭ Murĕşului a votatŭ la 21 Ianuariu n. suma de 200,000 fl. pentru construirea unei casarme.

—0—

Scirea dată de „Czas,' că Austria e în tractare cu Rusia pentru încheiarea unui tractatŭ de estradare, e desminţită de »Pol. Corr.« pe basa informaţiunilorŭ autentice.

—0—

Duminecă în 20 Ianuariu s'a celebratŭ la Florica căsătoria religiósă a d-rei Sabina Brătianu, fica primului ministru alŭ României, cu d. Dr. C. C. Cantacuzino.

—0—

Cetimŭ în «Românulŭ': Suntemŭ în posiţiune a afirmá, că guvernulŭ nostru stăruiesce necontenitŭ pentru deschiderea graniţelorŭ comerciului nostru de vite; acéstă stăruinţă se razimă pe faptulŭ, că epizootia şi orĭ-ce felŭ de bóle de vite tinde a dispare pe di ce merge din ţéră.

—0—

D. P. Mavrogheni, ministrulŭ plenipotenţiarŭ alŭ României la Constantinopolŭ, s'a transferatŭ în aceeaşĭ calitate la Viena.

—0—

In Galaţĭ s'a înfiinţatŭ unŭ ateneu, în care se vorŭ ţiné conferinţe literare. De asemenea se va înfiinţá unŭ ateneu şi în Iaşĭ.

—0—

In Camera română se află depusŭ unŭ proiectŭ de lege pentru înfiinţarea unei case de pensiunĭ de retragere pentru funcţionarii statutui. Acéstă casă va gerá şi fructificá pe séma fie-cărui slujbaşŭ fondurile depuse ca reţinere din salariu. Funcţionarii civiiĭ la 60 de anĭ şi militarĭ la 50 au dreptulŭ sĕ céră înscrierea lorŭ la pensia de retragere, orĭ care ar fi timpulŭ ce au servitŭ.

—0—

Societatea macedonénă din Bucurescĭ »Lumina« pentru cultura Românilorŭ din peninsula Balcanică va avea Duminecă 27 Ianuariu o întrunire în palatulŭ Universităţei. La ordinea dilei este: O dare de sémă despre starea culturei Românilorŭ din Turcia.

—0—

Citimŭ în »Ecoulŭ Bacăului:« Cu o deosebîtă plăcere anunţămŭ cetitorilorŭ noştri că o societate română de concurenţă, este pe cale a se înfiinţa. Subscrierile pentru adunarea capitalului trebuitorŭ au şi începutŭ, şi sperămŭ că în curĕndŭ, unŭ scaunŭ de căsăpia românescŭ, va fi deschisŭ, şi cetăţenii, mai alesŭ cei sĕracĭ vorŭ putea şi ei sĕ mănânce carne de calitate bună şi cu preţurí câtŭ se va putea de eftine. După câtŭ scimŭ, societatea îşĭ propune a încredinţa, tără nicĭ o pretenţiă de profitŭ, capitalulŭ ce se va aduna, orĭ-cărui Românŭ, care va veni şi va garanta că sĕ însărcinéză, a pune în consumaţiune publică, cu preţurile cele mai moderate, carne de calitate bună şi tăiată în condiţiunile cerute de hygienă. In schimbŭ, membrii societăţii se légă moralmente a sprijini întreprinderea, cumpĕrândŭ carne numai dela scaunulŭ societăţii. Scopulŭ ce acéstă societate urmăreşte, fiindŭ dintre cele mai nobile, noi credemŭ că toţĭ bunii Românĭ se vorŭ întrece în a se încrie ca societarĭ şi a lucrá pentru desrobirea celui mai principalŭ articulŭ de hrană, din mânile strĕinilorŭ.

Făgăraşŭ, 15 Ianuariu 1885 st. n.

Onorate d-le Redactorŭ! Vĕ rugămŭ a dá locŭ în preţuitulŭ diarŭ ce redigiaţĭ următórei

DECLARAŢIUNI:

Subscrişii declarămŭ sĕrbătoresce, precumcă cele cuprinse în Nr. 239 ex 1884 a »Gazetei Transilvaniei« în corespondenţa subsemnată de „Unŭ făgărăşanŭ' sunt purulŭ adevĕrŭ. — Totodată, deórece nu scimŭ cine este corespondentulŭ sub numele „Unŭ făgărăşanŭ,« ilŭ rugămŭ ca pe acéstă cale sĕ priméscă sincerile nóstre mulţămirĭ pentru iubirea sa de adevĕrŭ.

In fine declarămŭ tóte cele publicate, cu privire la afacerile nóstre bisericescĭ, în Nro. 146 ex 1884 a »Telegrafului Românŭ» în corespondenţa subsemnată de »Motti' de neadevĕrate şi scornitúrĭ maliţióse. —

La însărcinarea a 80 de parochienĭ gr. or. din Făgăraşŭ.

Nicolau Toma. **Neculae Etveşiu.**
Ionŭ Cioru. **Constantinŭ Ge. Popŭ.**
Aritonŭ Cioru. **Ionŭ Mindrianŭ.**

Din parlamentulŭ românŭ.

(Camera)

Sedinţa dela 19 Ianuariu. — D. Cozadini anunţă o interpelare d-lui ministru instrucţiunei, în privinţa grevei studenţilorŭ dela facultatea de medicină. D. raportorŭ Chivu dă citire proiectului de lege privitorŭ la încurajarea ţĕsăturilorŭ de inŭ şi cânepă şi a sacilorŭ de jută. D. Lupulescu, susţine proiectulŭ, arătândŭ avantagiele, ce aduce punerea în practică a acestui proiectŭ precum şi desavantagiele ce are ţéra cu importulŭ materielorŭ din strĕinĕtate; d-sa conchide rugândŭ Camera a adopta proiectulŭ, însĕ sĕ se escludă iuta, fiind o materiă rea, afară de asta o materiă streină, şi importulŭ materielorŭ străine nu trebue încurageatŭ. D. N. Catargiu susţine asemenea proiectulŭ, propuindŭ unŭ amendamentŭ la art. II, ca sĕ se dea o primă de încurajare pentru cultura cânepei, rĕmâind ca acéstă primă sĕ fie discutată. D. I. Marghiloman vorbesce pentru proiectŭ, combătĕndŭ însĕ întrebuinţarea iutei, arĕtĕndŭ că prin acésta se omóră producţiunea cânepei. D. Voinovŭ dice că trebue a se lua mĕsurĭ, ca iuta se aibă intrare scumpă în ţéră, şi spre a împedeca concurenţa strĕină în acéstă materiă, trebue sĕ se pună prime pentru cultura cânepei, ca astfelŭ sĕ atragă pe muncitorulŭ din ţéră sĕ-o cultive. D. raportorŭ Chivu susţine proiectulŭ în totalŭ. Conchide, rugândŭ Camera sĕ se gândéscă la avantagiele ce le presintă iuta. D. ministru alŭ domenielorŭ rógă Camera sĕ se gândéscă la avantagiele ce are sĕ aducă ţĕrei acéstă nouă industriă; dacă însă Camera ar crede că acestŭ proiectŭ póte sĕ fie desavantagiosŭ ţĕrei, o rógă sĕ'lŭ respingă, căcĭ nu d-lui vrea sĕ aducă vr'unŭ proiectŭ care sĕ fie în desavantagiulŭ ţĕrei. Vorbesce contra amendamentului propusŭ de d-lŭ Catargiu, arată desavantagiulŭ pentru ţéră, în punerea unei prime pe cultură, pentru că toţĭ sciu cá asemenea prime obligă ţéra sĕ facă împrumuturĭ, sĕ recurgă la nouĕ imposite; d-sa conchide rugândŭ Camera sĕ nu admită prime, căcĭ aceste prime în locŭ de a încuragia, vorŭ descuragia pe lucrătorĭ. Anunţă că în curĕndŭ va avea onórea sĕ presinte Camerei unŭ proiectŭ de lege pentru unŭ creditŭ de 1 milionŭ, cu care sĕ cumpere seminţĭ din străinătate, spre a le întrebuinţa în ţéră. D. Costinescu susţine proiectulŭ în totalŭ, arătândŭ desavantagiele neîntrebuinţărei sacilorŭ de iută, conchide rugândŭ Camera ca împreună cu d-sa sĕ roge pe d. ministru alŭ domenielorŭ sĕ întrevie pe lăngă direcţiunea dumurilorŭ de ferŭ ca sĕ dea mijloculŭ de a se transporta cerealele cu vagónele deschise, rógă Camera a nu condamna intrarea iutei ca materiă brută în ţéră, lăsând'o a se rafiná şi aşa sĕ va putea mai lesne sĕ concureze pe cea din strĕinătate. D. Carpŭ vorbesce în acelaşĭ sensŭ ca d. Costinescu. Se cere închiderea discuţiunei care se primesce.

Şedinţa dela 21 Ianuariu. — D. ministru de finance depune unŭ proiectŭ de lege, prin care cere unŭ creditŭ extra-ordinarŭ pentru plata diurnelorŭ d-lorŭ deputaţĭ. D. ministru alŭ domenielorŭ citesce proiectulŭ de lege prin care se autoriséză ministerulŭ domenielorŭ pentru cumpĕrarea de seminţe din străinătate spre a se împărţi cultivatorilorŭ agricolĭ. D. V. Iepurescu cere dosarulŭ afacerei canalului Sf. Gheorghe din Giurgiu. Se votéză apoi proiectulŭ de lege prin care Statulŭ renunţă la taxa de 50 banĭ asupra tutunurilorŭ indigene din recolta 1867—1872 şi acela pentru adăugirea unui articolŭ în legea care reguléză averea imobiliară în Dobrogea, precum şi unŭ creditŭ de 4,000 lei pentru ajutorarea elevilorŭ sĕracĭ aflaţĭ la studiu în străinătate. In fine se votéză proiectulŭ de lege prin care se autorisă casa de depunerĭ şi consemnaţiunĭ de a converti, după cerere, împrumuturile cu procente maximum de 6% pe carĭ le-au contractatŭ consiliele judeţene şi comunale.

(Senatulŭ.)

Ședința dela 19 Ianuariu:

Se proclamă de senatorŭ alŭ colegiului II de Putna d-nu Cons. A. Cotescu. D. președinte consultă Senatulŭ dacă voesce a discuta proiectulŭ pentru competința instanțelorŭ judecătoriilorŭ de ocóle în autentificarea semnăturilorŭ private. Senatulŭ adoptă. Legea se votéză.

Ședința dela 21 Ianuariu. — S'au votatŭ mai multe indigenate și s'a validatŭ alegerea efectuată la colegiulŭ I de Oltŭ în persóna d-lui C. H. Guva.

Diletanții literaturei și sciinței în țéra românéecă; bibliotecile zugrăvite în vremea lui Caragea.

Atragemŭ totdéuna cu multă plăcere luarea aminte a publicului iubitorŭ de literatură, asupra lucrărilorŭ cari denotă o muncă consciinţiósă, și cu atâtŭ mai laudabilă cu câtŭ autorii lorŭ nu'sŭ literați de meseriă. Imĭ pare că nu e tocmai puținŭ lucru la noi, în România, a iubì literatura pentru ea însĕșĭ, a o cultiva fără încetare și, din când în când, a ne încerca și noi, din cunoscințele adunate d'aiurea și găsite prin noi înșine, sĕ alcătuimŭ ceva nou.

Astfelŭ de meritoșĭ diletanțĭ în ale frumóselorŭ litere românescĭ și stráine s'au găsitŭ totdéuna în țĕrile române, și dela finele secolului XVII până în dilele de față, șirulŭ lorŭ e neîntreruptŭ. Lorŭ, mai multŭ decâtŭ învĕțătorilorŭ de meseriă carĭ p'atuncĭ, erau fórte puținĭ Românĭ, lorŭ, dicŭ, se datorescŭ bibliotecile și colecțiunile de tabelurĭ și lucrurĭ artistice, carĭ se mai află și astădĭ prin Moldova mai multŭ decâtŭ prin țéra Românéscă.

Adeseorĭ călĕtorii strĕinĭ, cutreerândŭ în secolulŭ trecutŭ țĕrile române, dau pe acolo pe unde nicĭ nu s'ar fi gânditŭ, peste colecțiunĭ de tabelurĭ, peste cărțĭ și chiar peste instrumente de fisică aduse din străinătate de boierulŭ iubitorŭ de sciință, de arte și literatură. La țéră adică, la moșiă, departe de intrigele primejdióse ale curților fanariote în care cei mai mulțĭ din înalții demnitarĭ ai Beilorŭ erau, după disa unui trămisŭ francesŭ contimporanŭ, nisce »canailles,« boierulŭ îșĭ petrecea urîtulŭ cultivêndu-șĭ moșia și fiind mereu în comerciu cu geniele cele mari ale timpurilorŭ sale. Repetŭ: lucrulŭ acesta se petrecea mai multŭ prin Moldova decâtŭ prin Țéra Românéscă, pentru că dincolo de Milcovŭ viața de »Curte« nu era privită ca dincóce de Milcovŭ ca viața cea mai frumósă și cea mai împodobită cu multe și felurite onorurĭ. La noi, în Țéra Românéscă, boiarulŭ nu se credea boierŭ décă nu se ducea aprópe în tóte dilele la Curtea domnéscă suptŭ cuvêntŭ sĕ dea bună diminéța Grecului Vodă, pe care, de altmintrelĭ, nu-lŭ vedea cu lunile. Acésta însĕ nu-lŭ oprea d'a face actŭ de slugarnică presință, pentru a-șĭ merita numele de mulțĭ rîvnitŭ de „boierŭ de curte.« In Moldova, mulțĭ din bĕtrênii boierĭ pămêntenĭ se retrăgeau de bună voiă la țéră, se esilau și nu mai apăreau pe la Iașĭ de cât fórte rarŭ, atuncĭ cândŭ aveau procese séu erau chiămațĭ de la Curte pentru afacerĭ anume.

Totușĭ, și 'n Moldova și 'n Țéra Tomânéscă diletanții literaturei și sciinței nu lipsiră nicĭ odată; când mai mulțĭ când mai puținĭ, unii înavuțiră literatura națională cu deosebite traducțiunĭ și cu lucrărĭ originale prețióse din puntulŭ de vedere alŭ limbei, alții conservară tradițiunea deja bĕtrână că literile și sciința trebuescŭ iubite chiar și 'n țĕrile românescĭ.

Tradițiunea, combinându-se cu moda, fuse odată, la începutulŭ acestui seculŭ, în Țéra Românéscă atâtŭ de puternică în câtŭ dete nascere la o invențiune, pe care nu sciu décă o mai găsimŭ la vr'unŭ poporŭ — afară póte de Venețianĭ și de locuitorii micelorŭ republice italiane din splendida epocă a Renascerii. Acéstă invențiune care strĕlucea în casele multorŭ feciorĭ de boierĭ era aceia a »Bibliotecelorŭ zugrăvite.«

Erai feciorulŭ unui boierŭ de curte; erai bogatŭ, frumosŭ și leneșŭ; nu te simțeai nicĭ câtŭ negrulŭ sub unghiă pornitŭ spre citire și muncă sciințifică orĭ literară; décă te osteneai cu gândirea, era numai și numai unŭ felŭ de petrecere spre mulțămirea poftelorŭ téle; bétŭ de parfumurile carĭ ardéu în tóte odăile casei tale, îmbĕtatŭ de laudele și servilismulŭ celorŭ cari te încongiurau, enervatŭ și obositŭ de tóte rafinările voluptăților bizantine, moleșitŭ de prândurile cari nu se mai sfîrșiau și adormitŭ în chefurĭ adevĕratŭ turcescĭ, — nicĭ vorbă că nu-țĭ remânea timpŭ și putere pentru a mai citi și cugeta asupra celorŭ citite. In serile când te culcai de vreme, îțĭ plăcea mai bine sĕ audĭ pe vr'unŭ grecŭ istorisându-țĭ romanulŭ tragicŭ séu comicŭ alŭ cutărui feciorŭ de boierŭ, care răpise pe cutare fétă de negustorŭ, séu fuga cutărei fete de boierŭ mare cu unŭ falnicŭ Apolon surugiu din Persicenĭ.

Audise-șĭ însă din povestile părinților și vĕduse-șĭ pela unii din prietinii tĕi, că suntŭ ómenĭ cărora le vine și le place sĕ citéscă, că e bine sĕ mai arunce tênĕrulŭ din când în când ochii pe carte, că e chiar la modă sĕ dicĭ că nu s'a găsitŭ june, căruia sĕ-i placă citirea mai multŭ decâtŭ ție; și de aceea pentru a fi la modă, și, după sfaturile grecului confidentŭ, deșteptŭ și factotum, chemase-șĭ unŭ zugravŭ și-i poruncise-șĭ sĕ zugrăvéscă pe zidulŭ uneia din odăile casei tale o bibliotecă, în care numele și operile autorilorŭ vechĭ și celorŭ modernĭ sĕ strălucéscă ca aurulŭ bătutŭ de razele sórelui. Acéstă bibliotecă zugrăvită, aceștĭ Platon și Voltaire, De officiis alŭ lui Cicerone și „De officiis« alŭ lui Nicolae Mavrocordat, Oglinda nu sciu cărorŭ Grații și alte scrierĭ, unele seriόse altele de nimicŭ, se uitau țintă la visitatorĭ și le diceau: constatațĭ că stăpânulŭ acestei odăi, adoră literatura și sciința; probă suntemŭ noi.

Acésta era invențiunea a cării modă era rĕspândită fórte în timpulŭ lui Caragea; astfelŭ erau bibliotecele zugrăvite ale feciorilorŭ de boierĭ, menite sĕ întrețină neîntreruptŭ șirulŭ iubitorilorŭ de sciință și de literatură în țéra românéscă, șirulŭ conservatorilorŭ focului sacru alŭ Minervei — Sacré, oui! ar fi esclamatŭ Voltaire, car personne n'y touche: — Și întradevĕrŭ, într'o bibliotecă zugrăvită, cum te-ai fi atinsŭ de unŭ Musiu de Valter zugrăvitŭ!? —

Gion.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.«)

Viena, 4 Februariu. — In comisiunea bugetară a camerei deputaților, Neuwirth propuse la capitululŭ „monede" o resoluțiune d'a se introduce o unitate de monedă mai mică ca florinulŭ și d'a se 'ncepe tractările în acéstă privință cu Ungaria deodată cu reînoirea convențiunei comerciale. Ministrulŭ de finanțe s'a declaratŭ înțelesŭ cu acésta. Resoluțiunea lui Neuwirth a fostŭ primită de comisiune.

Pesta, 4 Februarie. — Primarulŭ Timișórei Török a fostŭ distinsŭ dându-i-se titlulŭ de consiliarŭ regescŭ. Publicarea se va face în dilele acestea în fóia oficială. Precum se vorbesce în curêndŭ va fi numitŭ căpitanŭ supremŭ alŭ Budapestei

Viena, 4 Februarie. — Erĭ s'a ținutŭ adunarea generală a băncii austro-ungare. După raportulŭ consiliului generalŭ venitulŭ totalŭ e de 49,000 fl., mai micŭ ca în anulŭ tretutŭ. Dividendulŭ anualŭ e de 42 fl. 30 cr. Părțile cuvenité fiecărei administrațiunĭ ale eelorŭ două state suntŭ 45,015 fl.

DIVERSE.

O „damă onorabilă." — Biuroulŭ de siguranță alŭ direcțiunei poliției din Viena a arestatŭ la 28 Ianuariu pe »onorabila« Anna Papp născută Janosy și a dat'o pe mâna tribunalului. Numita »damă« de origine din Detar în Ungaria, de 40 de anĭ, vĕduvă a unui funcționarŭ ungurŭ, fusese în urmă guvernantă în Bucurescĭ. De curêndŭ se întêlni în Viena cu o tutungerésă Elena Alexandrescu și închiria sub falsulŭ nume Aurelia Bauer o cameră în Löwengasse Nr. 18. Pe Elena Alexandrescu, căreia îi promise că'i va găsi un bun post, o adusese Anna Papp prin înșelăciune din Bucurescĭ la Viena și o anunță la poliția sub numele Elena Bauer. Șarlatana Papp sustrase fatei banii ce-i avea în sumă de 162 fr. și după ce banii i-a cheltuitŭ, căută sĕ-o împingă pe calea pĕcatului. Fata nevoindŭ sĕ cadă în cursă și de mâniă fiind-că nu s'a așteptatŭ la atâta resistință, numita vĕduvă o maltrată cumplitŭ, așa că Elena Alexandrescu zăcŭ în patŭ 14 dile. După ce se facu sănătósă, făcŭ arătare penală în contra Anei Papp, care fù arestată. Se pare că acésta, care'șĭ dedea și numele falsŭ de Aurelia Popp, e o înșelătóre periculósă. Poliția s'a vĕdutŭ decĭ silită a cerceta trecutulŭ acestei »onorabile dame.«

Căsătoria. — Duminecă în 27 Ianuariu, órele 11 a. m. se va celebra în biserica Sf. Nicolae din Prundŭ cununia religiósă a d-lui Necolae H. Stinghe cu d-șóra Sofia C. Popovici.

***

Două sentințe de mórte. — In 28 Ianuariu n. s'au adusŭ în Timișóra două sentințe de mórte. Pela 8 óre diminéța venì tribunalulŭ, compusŭ din președintele Maly, mai încolo din judecătorii Jacobffy și Vozáry, și din actuariulŭ Szabó în sala comitatului, unde se cetí sentința de mórte lui Iosifŭ și Anastasia Romanov, carĭ amêndoi erau acusațĭ pentru omorŭ. Adêncă tăcere domnea în sală, când s'a publicatŭ sentința Mai ântêiu s'a adusŭ Anastasia Romanov, apoi bărbatulŭ ei Iosifŭ Romanov. Acesta este Bulgarŭ de nascere, de 46 de anĭ, de statură mijlociă și bine făcutŭ, Anastasia este de 45 de anĭ și de statură mică. Din primulŭ momentŭ când îi vedĭ eștĭ convinsŭ, că nu bărbatulŭ a datŭ planulŭ la omorulŭ îngrozitorŭ. Amêndoi soții suntŭ de religiunea romano-catolică. Bărbatulu ascultà sentința în tótă liniștea, femeia suspinà încetŭ și când audì cuvêntulŭ: mórte, o apucà o amețélă și cădù la pămêntŭ. Doi gendarmĭ o ridicară în susŭ, dar ea nu mai avù lipsă de ajutorŭ ci se întórse singură în chilia sa. Acolo sĕ aruncà pe patŭ și plânse cu amarŭ, îșĭ rupea pĕrulŭ din capŭ, și suspina grozavŭ, blăstămându-șĭ și afurisindu-șĭ fapta. Preotulŭ Fischer cerca sĕ-o liniștéscă și sĕ-o mângăe, dar nu-i succese. Până séra a statŭ nefericita într'unŭ unghiŭ plângêndŭ și tânguindu-se. Bărbatulŭ s'a ținutŭ liniștitŭ. Din ochii lui se vede unŭ indifirentismŭ animalicŭ. Elŭ ascultà cuvintele mângăitóre ale preotului Karácsanyi cu liniște, a mâncatŭ, a beutŭ multŭ și a fumatŭ mereu la țigărĭ. La amédĭ când intrà preotulŭ în chilia Anastasiei se petrecù o scenă sfășietóre de inimă. In genunchĭ sĕ têrêì pĕcătósa până la preotulŭ, ca sĕ o lase sĕ mai vorbéscă numai odată cu bărbatulŭ sĕu, care e osênditŭ la mórte din causa ei. „Eu am născocitŭ planulŭ diavolescŭ, elŭ este nevinovatŭ, eu am comisŭ omorulŭ.« Ea apucà pe preotŭ cu brațele de picióre. Preotulŭ se duse la președinte și esoperà și acéstă convorbire între amêndoi soții, Scena, ce s'a desfășuratŭ nu se póte descrie. Servitorilorŭ carĭ au fostŭ față le-au datŭ lacrimele. Cu pĕrulŭ despletitŭ, desperată, necurmatŭ suspinândŭ și plângândŭ, se aruncă femeia la piciórele bărbatului sĕu, îi sărută mânile, hainele și piciórele și îlŭ rugà, ca sĕ-o ierte. Iértă-mĕ iubitulŭ meu, iértă-mĕ, că eu te-am amăgitŭ la omorŭ, numai eu sunt vinovată la nenorocirea nóstră, iértă-mĕ. Bărbatulŭ o ridică în susŭ o strênse la pieptŭ pentru ultima óră și dise încetŭ: E bine, te iertŭ. Și cuvintele acestea le dise fără sĕ se turbure tare. De abia s'a depărtatŭ dela elŭ femeia sa și îndată cerù sĕ-i aducă de mâncare și beutură și țigărĭ. Fumândŭ țigară de țigară vorbesce singurŭ încetŭ câte unŭ cuvêntŭ. Câte odată rîde și începe sĕ fluere. Indată ce se uită la preotŭ tace mulcomŭ. La 8 óre sara se puse sĕ dórmă dér nu-lŭ luà somnulŭ. Muerea lui se rugà și plânse totŭ mereu. A doua di au fostŭ spêndurațĭ?

***

Mijlocŭ singurŭ. — La unŭ esamenŭ de doctorŭ: întrebà rectorulŭ esaminatorŭ pe candidatulŭ Doctorŭ, Ce vei prescrie Domnia Ta pațientului, ca sĕ asude: Candidatulŭ Doctorŭ: Ca mijlocŭ asudătorŭ îi voiu prescrie teiu de mușețelŭ. Rectorulŭ: Dér décă acésta nu ajută? Candidatulŭ numesce unŭ mijlocŭ mai puternicŭ. Rectorulŭ: Și de nu va ajutá nicĭ acésta? Candidatulŭ: Atuncĭ îlŭ voiu trimite la Domnia Ta, ca sĕ'lŭ esaminezĭ și atuncĭ de singurŭ va asudá. — Așadér esamenulŭ rigurosŭ este mijloculŭ celŭ mai singurŭ, prin care se póte face omulŭ sĕ asude, numai câtŭ nu toțĭ pațienții sĕ potŭ supune la esamenŭ rigurosŭ.

***

Ca o solia plăcută de primăvéră ne trămițe firma **I. C. Somidt** în **Erfurt**, cunoscută prin grandiósele ei culturĭ de semințe, o mapă drăgălașă, care conține 12 din cele mai plăcute soiurĭ de semințe de florĭ. Fiecare soiu este băgatŭ într'o capsulă pe care este de-o parte zugrăvită cu culorĭ vii flórea, ér de altă parte este descrisă metoda de cultivare. Acéstă novitate, care se potrivesce mai alesŭ ca cadou pentru dame amatóre de florĭ, va găsi multă căutare, mai alesŭ că prețulŭ este numai de 75 crucerĭ (4 mape $2^1/_2$ florinĭ) espedată franco la adresă.

BIBLIOGRAFIĂ.

Gazeta Săténului este o fóe populară a cărui scopŭ e: instruirea, informarea și moralisarea poporului Românŭ prin publicarea materielorŭ alese și variate.

»Gazeta Săténului» forméză la sfêrșitulŭ fiecărui anŭ unŭ frumosŭ volumŭ, împodobitŭ cu gravurĭ interesante, avêndŭ tablă de materii și copertă.

Abonamentele: Pentru unŭ anŭ **10 lei**; pentru sătenĭ pe anŭ **5 lei**; pentru străinătate **12 lei**; pentru Transilvania, **5 florinĭ.** Abonamentele începŭ dela numĕrulŭ I-iu alŭ fiecărui anŭ, se plătescŭ înainte și nu se facŭ decâtŭ pe unŭ anŭ.

Redacțiunea constată cu bucuriă, că »Gazeta Săténului« a fostŭ destulŭ de încuragiată din partea celorŭ ce voescŭ lumina poporului, adecă că numĕrulŭ abonanților a crescutŭ mereu, în unŭ modŭ destulŭ de însemnatŭ, pentru anulŭ I-iu. Nădăjduiesce însĕ că numĕrulŭ abonanților ei pentru anulŭ viitorŭ va deveni și mai mare, ca astfelŭ sĕ realisămŭ mai cu înlesnire întreitulŭ scopŭ ce ne amŭ impusŭ creândŭ acéstă fóe, adică: instruirea, informarea și moralisarea poporului.

Se află colecțiunĭ complete ale „Gazetei Săténului" din anulŭ I-u, pe care le pune la disposiția celorŭ ce se vorŭ abona pe anulŭ II-lea cu 10 lei colecția complectă, trimesă franco și recomandată la adresa d-lorŭ.

Premiurile cu prețulŭ redusŭ abonaților noi și vechĭ a »Gazetei Săténului:« Reducțiune dela 2 lei în susŭ, la orĭ ce comandă făcută la tipografia Gazetei Săténului, după importanța comandei. »Dóuê urĭ și o dragoste," de d-na Maria Datculescu. Prețulŭ 1 l. în locŭ de 1 și 50. — Volumulŭ »Tratatulŭ de Horticultură „Florile« (peste 300 pagine și peste 100 gravurĭ): 3 lei trimesŭ franco; 2.50 luatŭ la administrația fóiei, în locŭ de 5 lei. — „Martirii Libertății, 1874, Horia,« de Dr. I. C. Drăgescu, 1 leu 50 banĭ în locŭ de 3 lei. — »Principalele fapte Zootecnice," de D. Mincu medicŭ veterinarŭ, numai cu 3 lei. — »Plugurĭ de oțelŭ și fierŭ Hornsby,« complecte și cu reserve, numai 65 lei plugulŭ. Reducțiune de 20 la sută din costulŭ abonamentelorŭ — făcute prin intermediarea nóstră — la următórele jurnale ilustrate ale familiei și de mode: „La Mode de Paris, La Mode Universelle, la Saison, les Modes de la Saison.« — »Fotografia« în mare formatŭ și de o perfectă reușită a statuei poetului latinŭ Ovidiu. Prețulŭ 3 lei n., pentru abonații noștri uumai 2 lei.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureșianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureșianu**

Cursulŭ la bursa de Viena

din 3 Februarie st. n. 1885

Rentă de aurŭ ungarâ 6%	—.—
Rentă de aurŭ 4%	97.85
Rentă de hârtiă 5%	94.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	146.25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	122.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	107.50
Bonurĭ rurale ungare	102.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.—
Bonurĭ rurale transilvane	101.50
Bonurĭ croato-slavone	100.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	118 25
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	118.—
Renta de hărtiă austriacă	83.45
Renta de arg. austr.	83.90
Renta de aurŭ austr.	106.60
Losurile din 1860	—.—
Acţiunile băncei austro-ungare	844.—
Act. băncei de creditŭ ung.	312.25
Act. băncei de creditŭ austr.	302.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.80
Napoleon-d'orĭ	9.77—
Mărcĭ 100 împ. germ.	60.35
Londra 10 Livres sterlinge	123.65

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 21 Ianuariu st. v. 1884.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	$29^1/_2$	—
Renta rom. amort. (5%)	$93^1/_4$	—
» convert. (6%)	86	—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	31	—
Credit fonc. rural (7%)	$96^1/_4$	—
» „ „ (5%)	$81^3/_4$	—
» » urban (7%)	$93^1/_4$	—
» » » (6%)	88	—
» » » (5%)	$80^1/_2$	—
Banca naţională a României	1190	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	270	—
» » » Naţională	220	—
Aurŭ	$15^1/_4$%	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieței Brașovŭ

din 4 Februarie st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8 50	Vênd.	8.54
Argint românesc	»	8.40	»	8.45
Napoleon-d'orĭ	»	9.75	»	9.77
Lire turcescĭ	»	10.98	»	11.—
Imperialĭ	»	9.98	»	10.—
Galbenĭ	»	5.70	»	5.72
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	128.—	„	129.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui Gross (în casa prefecturei.)

CONCURSŬ

pentru ocuparea postului de ajutoriu de secretariu la camera comercială şi industrială din Braşovŭ.

La camera comercială şi industrială din Braşovŭ a devenitŭ vacantu postulŭ de ajutoriu de secretariu. Retribuţiunile lui suntŭ: salariulŭ anualŭ 700 fl. şi bani de cuartirŭ 150 fl. O condiţiune a punerii în postŭ este, că amêndóue părţile îşi reservă dreptulŭ, de a denunţa serviţiulŭ cu o jumĕtate de anŭ înainte. Camera publică acestŭ concursŭ pentru acestŭ postŭ cu acea determinaţiune, ca petiţiunile sĕ se insinueze până în 28 Februariu n. 1885 în cancelaria comercială şi industrială din Braşovŭ în casele lui Schobeln din piaţă Nr. 89.

Numai acelŭ concurentŭ póte fi consideratŭ, carele

1) n'a trecutŭ peste 40 de anĭ şi va produce despre acésta, testimoniu de botezŭ.
2) care a absolvatŭ o scólă înaltă juridica séu tecnică séu economică şi va alătură pe lângă petiţiune şi testemoniile respective.
3) Concurentulŭ are sĕ documenteze prin testimonii competente eserciţiulŭ în limba germână şi maghiară ca limbĭ oficióse, şi în limba română ca limbă de comunicare.
4) Concurentulŭ sĕ fie în posiţiune de a puté întrá în serviţiulŭ camerii comerciale şi îndustriale cu 1-a Aprile n. 1885.

Braşovŭ 27 Ianuariu n. 1885

Camera comercială şi industrială
Adolf Hesshaimer, vicepreşedinte.

Acei domnĭ abonaţĭ ai noştri, cari au plătitŭ preţulŭ abonamentului pe jumĕtate de anŭ séu pe unŭ anŭ, înainte de 1-a Aprile 1884, sunt rugaţĭ a ne trimite diferenţa preţului urcatŭ dela 1 Aprile 1884, care pentru Austro-Ungaria face 2 fl., ér pentru România 8 lei.

ADMINISTRAŢIA „GAZ. TRANS.“

Anunţămŭ acelorŭ onoraţĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecţiunea cómpletă.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia **PredealAradŭ-Budapesta** a căleĭ ferate orientale de statŭ rŭ-**Budapesta** şi pe linia **Teiuşŭ**-eg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timişŭ	1.33	—	—	10.15
Braşovŭ (	2.06	—	—	10.50
(	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Haşfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighişóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediaşŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blaşiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiuşŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vinţulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Cluşiu (	10.08	5 59	9.18	
(	10.18	6.28	8.00	
Nedeşdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirişŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mezö-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
(	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
(	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriş	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeşdu	8.38	5.11	—	
Cluşiu (	8.57	5.40	7.08	
(	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriş	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vinţulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiuşŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blaşŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copşa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediaşŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigişóra	4.50	4.17	12.15	
Haşfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Braşovŭ (	9.20	10.15	3.15	
(	—	6.00	3.25	
Timişŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiuşŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vinţulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Şibotŭ	4.35	11.43	
Orăştia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulişŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovaţŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
(	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.00	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
(	4.00	6.20
Glogovaţŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulişŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bĕrzova	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăştiă	10.47	3.46
Şibotŭ	11.14	4.20
Vinţulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuşŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Haţegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Baniţa	6.43
Petroşenĭ	7.00

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroşenĭ	8.56
Baniţa	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Haţegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.